

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421200369
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4421200369.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobkyne: U. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XX, B. H., zastúpená: JUDr. Ema Zacharová, advokát, s.r.o., Forgáčova bašta 7, Nové Zámky, IČO: 47 237 023, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, o odvolaní žalovanej proti medzitýmne rozsudku Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 19. novembra 2021 č.k. 6C/5/2021-243 (ďalej „medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

O náhrade trov konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí.

odôvodnenie:

1. Napadnutým medzitýmny rozsudkom súd prvej inštancie určil, že základ nároku žalobkyne, uplatnený jej žalobou, je daný a žaloba čo do jej základu je dôvodná. O výške nároku žalobkyne rozhodne súd v konečnom rozsudku.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nitra 11Ps/2/2006-40 zo dňa 12. 04. 2006 bola žalobkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a jej matka L. X. bola ustanovená za jej opatrovníčku. V dôvodoch tohto rozsudku súd uviedol, že vo veci bol ustanovený znalec z odboru psychiatrie, ktorý v záveroch svojho posudku uviedol, že diagnostikoval u žalobkyne závažnú poruchu osobnosti na hranici psychózy, ktorá sa prejavuje neadekvátnym správaním, zlepšenie jej zdravotného stavu nemožno očakávať a bude si vyžadovať chránené prostredie, nie je schopná fungovať samostatne a svojím konaním by mohla ohroziť seba a aj svoje okolie. Zo znaleckého posudku H.. F. K. č. 08/2006 zo dňa 23. 02. 2006 vyplýva, že znalkyňa nedoporučuje žalobkyňu zbaviť spôsobilosti na právne úkony úplne, ale doporučuje, aby bola pozbavená spôsobilosti nakladať s finančnými prostriedkami a majetkom. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky 7Ps/3/2014-230 zo dňa 13. 06. 2016 vyplýva, že žalobkyňa sa v tomto konaní domáhala navrátenia svojej spôsobilosti na právne úkony, pričom jej návrh bol právoplatne zamietnutý. Z uznesenia Krajského súdu Nitra 8Co/57/2016-255 zo dňa 10. 11. 2016 vyplýva, že žalobkyňa sa v tomto konaní domáhala navrátenia svojej spôsobilosti na právne úkony, pričom jej návrh bol právoplatne zamietnutý. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky 7Ps/3/2014-312 zo dňa 22. 01. 2018 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok Okresného súdu Nitra 11Ps/2/2006-40 zo dňa 12. 04. 2006 s tým, že vôbec neboli splnené podmienky na jeho vydanie a žalobkyňa bola obmedzená na svojej spôsobilosti na právne úkony v rozsahu nakladania s finančnými prostriedkami, hnutelným a nehnuteľným majetkom a to od 18. 05. 2006 do 22. 05. 2015. V dôvodoch súd konštatoval, že na základe vykonaného znaleckého dokazovania súd zistil, že v roku 2006 postačovalo obmedzenie spôsobilosti žalobkyne na majetkových záležitostiach, pretože nebola zistená žiadna duševná porucha v zmysle psychózy, ale len porucha osobnosti, ktorá nemohla byť dôvodom na

jej úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony. Dodal, že prihliadol tiež na skutočnosť, že MUDr. F. K. vo svojom znaleckom posudku č. 08/2006 zo dňa 23. 02. 2006 uviedla, že nedoporučuje žalobkyňu zbaviť spôsobilosti na právne úkony úplne, ale doporučuje, aby bola pozbavená spôsobilosti nakladať s finančnými prostriedkami a majetkom, pretože žalobkyňa je schopná sama sa o seba postarať v rámci všetkých bazálnych činností, nepotrebuje celodennú starostlivosť, vie si vybaviť osobné veci, nie však týkajúce sa finančných záležitostí.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok súd prvej inštancie zdôvodnil ustanoveniami § 46 ods. 1, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 3, § 6 zákona číslo 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti štátu za škodu“), § 249 Civilného mimosporového poriadku (zákon číslo 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“), § 214 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“).

1.3. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal a citoval rozhodnutie Ústavného súdu SR, na podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc. Základnou podmienkou je, aby bola škoda spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú mc, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, tretím predpokladom je existencia príčinnej súvislosti. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto predpokladov znáša poškodený. A ak ich preukáže, štát sa svoje zodpovednosti nemôže zbaviť. Poukázal na ustanovenie § 249 CMP, podľa ktorého, ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší. Súd rozsudok zruší aj vtedy, ak zistí, že na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli dôvody. Vzhľadom k tomu, že medzi stranami bolo sporné, či sú alebo nie sú splnené zákonné náležitosti pre vznik zodpovednosti na náhradu škody, rozhodol súd prvej inštancie medzitimným rozsudkom a dôvodil, že podľa jeho názoru, náležitosti pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobkyňu, sú dané. Vychádzal z uznesenia Krajského súdu Nitra č.k. 8Co/57/2016-255 zo dňa 10. 11. 2016, v ktorom odvolací súd rozhodoval o odvolaní vo veci Okresného súdu Nové Zámky 7Ps/3/2014 o vrátení spôsobilosti žalobkyne na právne úkony a o zrušení rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 11Ps/2/2006 zo dňa 12. 04. 2006, ktorým bola žalobkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony. V tomto konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že podmienky na zbavenie spôsobilosti žalobkyne nikdy neboli splnené a preto bol rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 11Ps/2/2006-40 zrušený.

1.4. Súd prvej inštancie na základe týchto skutočností dospel k záveru, že práve rozsudok Okresného súdu Nové Zámky 7Ps/3/2014-312 zo dňa 22. 01. 2018 je rozhodnutím, ktorým bolo zrušené rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti príslušným orgánom. Ustanovenie § 249 ods. 2 CMP v spojení s ustanovením § 3 a § 232 CMP zveruje rozhodovanie o zrušení rozsudku súdu o pozbavení spôsobilosti na právne úkony miestne príslušnému Okresnému súdu (v danom prípade Okresnému súdu Nové Zámky) v prípade, že nikdy na pozbavenie spôsobilosti neboli dôvody, ktorú skutočnosť práve súd v uvedenom rozsudku konštatoval. Jedinou možnosťou žalobkyne, ako sa domôcť satisfakcie za evidentne nesprávne rozhodnutie súdu, je žaloba o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Je nesporné, že žalobkyňa rozsudkom Okresného súdu Nitra 11Ps/2/2006 bola spôsobená škoda a to prinajmenšom v tom, že utrpela nemajetkovú ujmu. Predmetné nezákonné rozhodnutie nepochybne zasiahlo do základných ústavných práv žalobkyne, uvedených v čl. 12 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky.

1.5. Výška nemajetkovej ujmy, prípadne i výška materiálnej škody, bude predmetom ďalšieho dokazovania. Zároveň dodal, že je nepochybné, že je daná i príčinná súvislosť medzi vznikom škody a vydaním nezákonného rozhodnutia súdu, pretože nebyť toho, že rozsudkom Okresného súdu Nitra 11Ps/2/2006-40 zo dňa 12. 04. 2006, ktorým bola úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony, hoci mala byť na nich iba obmedzená, nebola by jej vznikla škoda. Ďalšie rozsudky Okresného súdu Nové Zámky (17Ps/8/2010-82 zo dňa 31. 01. 2011 a 7Ps/9/2012-36 zo dňa 14. 01. 2013) nikdy zrušené neboli a preto z nich nemohol ani pre základ nároku žalobkyne vyplynúť žiaden nárok na to, aby bolo možné rozsudky v týchto konaniach vydané považovať za nezákonné v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z..

2. Medzitimný rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalovaná. Dôvodila tým, že neboli splnené procesné podmienky (právomoc súdu) podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu,

ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2.1. Namietala, že podľa § 212 ods. 2 CSP má byť rozsudkom rozhodnuté o celej prejednávanej veci. Ak je to však účelné, môže rozhodnúť o základe veci, a to medzitýmnym rozsudkom. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/76/2018, 5Cdo/80/2017, v ktorých rozhodnutiach dovolací súd zhodne uvádza, že základ veci, o ktorom súd rozhoduje medzitýmnym rozsudkom, zahrňuje všetky sporné otázky, vyplývajúce z uplatňovaného nároku, ktoré musí súd posúdiť, ak o veci má takto rozhodnúť, s výnimkou výšky nároku. Vo výroku však absentuje presná špecifikácia vo vzťahu ku ktorému „nezákonnému rozhodnutiu“ je daná zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú žalobkyňou. V tejto súvislosti uviedla, že žalobkyňa označila viacero zásahov bez toho, aby uviedla, ktorý z označených zásahov má byť príčinou vzniku škody a nemajetkovej ujmy. Ak súd prvej inštancie výrokom konštatoval danosť základu nároku uplatneného žalobou, v ktorej však žalobkyňa vymedzila celkom tri zásahy, pričom v odôvodnení konštatuje dôvodnosť len jedného zo zásahov, potom takýto výrok nemôže v prieskume obstáť.

2.2. Namietala, že výrok medzitýmneho rozsudku o tom, že základ nároku žalobkyne je daný a žaloba čo do jej základu je dôvodná, zároveň znamená, že súd má za preukázané, že žalobkyňou vznikla aj uplatnená majetková škoda, ako jedna z podmienok zodpovednosti žalovanej. V otázku vzniku majetkovej škody neprebehlo žiadne dokazovanie, teda jej vznik bol absolútne nepodložený. Podľa jej názoru, ak súd medzitýmnym rozsudkom konštatoval danosť základu nároku žalobkyne na náhradu majetkovej škody, za situácie, že neprebehlo žiadne dokazovanie v tomto smere, založil súd prvej inštancie právny stav, na základe ktorého už nemožno žalobkyňu náhradu majetkovej škody nepriznať, hoc by ho vôbec nebola spôsobilá v ďalšom konaní preukázať. Z uvedeného potom vyplýva, že výrok medzitýmneho rozsudku je vecne nesprávny, nezohľadňujúci skutočný obsah žaloby, súd prvej inštancie pre jeho vydanie nemal dostatočne ustálený skutkový stav, čo predstavuje pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý nerozhodol o všetkých sporných otázkach, vyplývajúcich z uplatnených nárokov a zároveň výrok napadnutého rozsudku nekorešponduje s jeho odôvodnením, čo zakladá odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP.

2.3. Žalovaná v podanom odvolaní namietala, že súd podľa § 181 CSP neuviedol predbežné posúdenie veci, nesplnil si túto povinnosť, v dôsledku čoho neumožnil objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a nevytvoril priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície žalovanej, jej vecnú a efektívnu právnu argumentáciu a založil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

2.4. Žalovaná v rámci svojej procesnej obrany argumentovala nenaplnením hypotézy ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie v prípade rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 11Ps/2/2006-40. V tomto konaní súd prvej inštancie s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania, najmä s ohľadom na obsah a závery odborného znaleckého posudku MUDr. F. K., jej výsluchu, dospel k záveru o potrebe pozbaviť žalobkyňu spôsobilosti na právne úkony. Z osobitných okolností vyplýva záver, že tento rozsudok nie je možné považovať z materiálneho hľadiska za nezákonné rozhodnutie, ktoré by mohlo byť titulom žalobkyňou uplatneného nároku na náhradu škody. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na nález Ústavného súdu SR zo dňa 03. 07. 2012 sp.zn. IV: ÚS 159/2012, v ktorom sa uvádza, že: „Otázka, či bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa bude vždy posudzovať so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu“.

2.5. Žalovaná podporne poukázala tiež na zmenu právnej úpravy a jej vplyv na závery uvedené v rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7Ps/3/2014-312, ktorý bol vydaný už za účinnosti Civilného mimosporového poriadku, ktorý už neumožňuje osobu úplne pozbaviť spôsobilosti na právne úkony. Zároveň uviedla, že závery v tomto rozsudku sú výsledkom spoločenských zmien nazerania na predmet konania. Taktiež namietala, že proti tomuto rozsudku nebol podaný opravný prostriedok a preto nebolo možné verifikovať, či súd prvej inštancie postupoval v súlade s pokynmi uvedenými v uznesení Krajského súdu Nitra č.k. 8CoP/57/2016-255 zo dňa 10. 11. 2016.

2.6. Žalovaná tiež namietala, že nie každé rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré po nadobudnutí právoplatnosti bolo zrušené príslušným orgánom, napĺňa definíciu podľa § 6 zákona o zodpovednosti štátu. Súd prvej inštancie však túto obranu žalovanej úplne odignoroval a v napadnutom rozsudku sa o nej vôbec ani nez zmienil. Taktiež namietala, že výber rozhodnutia II. ÚS 25/2011 nebol náležitý, nakoľko skutkový stav bol úplne iný.

2.7. Odvolateľka namietala tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, v časti posúdenia existencie právneho základu nároku, ktoré je jednostranne odôvodnené, nereflektujúce procesnú obranu

žalovanej, neposkytujúce odpovede na žalovanou namietané otázky, smerujúce k prijatiu opačného záveru, aký prijal súd prvej inštancie, je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

2.8. Ďalej v podanom odvolaní namieta, že žalobkyňa nedisponuje voči žalovanej relevantným právnym titulom nároku na náhradu škody v podobe nezákonného rozhodnutia tak, ako deklaruje v žalobe. Súd prvej inštancie nedostatočným odôvodnením obišiel právne posudzovanie týchto otázok a ignorujúc námietky žalovanej, dospel k záveru, že nárok žalobkyne, je s ohľadom na existenciu právneho titulu v podobe nezákonného rozhodnutia daný. Žalovaná považuje tento záver súdu prvej inštancie za nesprávny, keďže súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 6 zákona o zodpovednosti za škodu. Tým je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

2.9. V ďalšej časti odvolania sa žalovaná venuje nepreukázaniu vzniku nemajetkovej ujmy a majetkovej škody. Nestotožnila sa so záverom súdu prvej inštancie, o tom, že žalobkyňi rozsudkom Okresného súdu Nitra 11Ps/2/2006 bola spôsobená škoda a to prinajmenšom, že utrpela nemajetkovú ujmu. Žalobkyňa za účelom preukázania, že jej vznikla majetková škoda a nemajetková ujma nepredložila žiaden dôkaz, teda ju ani nepreukázala. Najmä vo vzťahu k majetkovej škode nebol zo strany žalobkyne predložený jediný relevantný dôkaz, v tomto smere žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala vznik konkrétnej majetkovej škody. Taktiež vo vzťahu k trovám konania nepreukázala vznik škody v jej majetkovej sfére, nepredložila žiadny relevantný dôkaz preukazujúci zníženie jej majetku v súvislosti s úhradou trov konania. Ani vo vzťahu k ušlému zisku počas obdobia rokov 2006 - 2015 nepredložila žiadny relevantný dôkaz. K uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nebol zo strany súdu prvej inštancie vykonaný žiadny dôkaz a vznik tejto ujmy skonštatoval iba na základe vyjadrení žalobkyne v jej písomných podaniach.

2.10. Namieta tiež právomoc súdu prvej inštancie posúdiť, resp. konštatovať porušenie základných práv a slobôd žalobkyne v konaní o náhradu škody. K posúdeniu porušenia základných práv a slobôd by mohol pristúpiť iba Ústavný súd Slovenskej republiky. S touto námietkou sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal.

2.11. Opätovne žalovaná namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého medzitémneho rozsudku.

2.12. Žalovaná zamieťa i nepreukázanie príčinnej súvislosti. Žalobkyňa označila viac do úvahy prichádzajúcich titulov, v súvislosti s ktorými vo všeobecnosti vzniká zodpovednosť štátu za škodu. Neuvedla však, ktorý z označených zásahov mal byť príčinou vzniku škody a nemajetkovej ujmy uplatnených v tomto konaní. Súd prvej inštancie však sám vybral zásah, v súvislosti s ktorým mala škoda vzniknúť (OS NR 11Ps/2/2006-40 zo dňa 12. 04. 2006). Žalobkyňa však tento zásah označila len ako jeden z viacerých bez toho, aby uviedla, ktorý z označených zásahov má byť príčinou vzniku škody a nemajetkovej ujmy.

2.13. Žalovaná vytyka súdu prvej inštancie, že v rozsudku opomenul zaoberať sa aj skutočnosťou, že žalobkyňi súd rozsudkom sp.zn. 11Ps/2/2006 ustanovil opatrovníka a ak by aj došlo k narušeniu takých aspektov, aké žalobkyňa uvádzala vo vyjadreniach, titulom jej nároku by bol práve rozsudok OS NR 11Ps/2/2006, tak osobou zodpovednou by bol nepochybne opatrovník a nie žalovaná.

2.14. Závery súdu prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky považuje za nepreskúmateľné, svojvoľné a nevychádzajúce zo zisteného skutkového stavu. Navrhuje medzitémny rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že súd prvej inštancie využil zákonnú možnosť rozhodnúť o základe nároku žalobkyne a o dôvodnosti základu žaloby medzitémnym rozsudkom, rozhodnutie dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil, toto rozhodnutie je zákonné a vecne správne. Samotné odvolanie žalovanej potvrdzuje účelnosť takéhoto rozhodnutia, keďže žalovaná opätovne opakuje svoje argumenty o tom, že nie sú splnené predpoklady priznania uplatneného nároku. Súd prvej inštancie sa s týmito argumentmi v napadnutom rozsudku zaoberal, vyhodnotil ich, takže v ďalšom konaní sa nimi už nebude musieť zaoberať, čo značne urýchlí celý proces rozhodovania.

3.1. Stotožnil sa s konštatovaním súdu prvej inštancie o splnení zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. K žalovanej citovaným rozhodnutím NS SR sp.zn. 5Cdo/80/2007, v ktorom sa uvádza, že predpokladom použitia medzitémneho rozsudku je deliteľnosť predmetu konania na dve zložky. V danom prípade ide o prípad, kedy sa dá jednoznačne oddeliť základ uplatneného nároku, ktorým je splnenie zákonných predpokladov a výška nároku. Takže aj v zmysle tohto citovaného rozhodnutia NS SR boli splnené zákonné predpoklady.

3.2. K námietke žalovanej, že absentuje nezákonné rozhodnutie, nevyhnutné pre zodpovednosť žalovanej, žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatuje, že takýmto rozhodnutím je rozsudok Okresného súdu Nitra sp.zn. 11Ps/2/2006, ktorým bola žalobkyňa úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Zo znenia zákona vyplýva, že postačuje jedno takéto

rozhodnutie. Okresný súd Nové Zámky rozsudkom sp.zn. 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018 zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra č.. 11Ps/2/2006, pretože vôbec neboli splnené podmienky na jeho vydanie. Poukázala na ustanovenie § 3 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu, spôsobenej orgánmi verejnej moci, podľa ktorého sa zodpovednosti za škodu nezákonným rozhodnutím nemožno zbaviť. Súd prvej inštancie mal preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok, konštatoval, že nespochybniteľne jej daným rozhodnutím vznikla škoda, ako aj to, že je daná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a vydaním nezákonného rozhodnutia. Zároveň napadnutý rozsudok aj náležite odôvodnil, pričom poukázal na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít SR. Okrem toho bola splnená aj ďalšia podmienka uplatnenia nároku žalobkyne, a to predbežné prerokovanie nároku na základe písomnej žiadosti poškodenej.

3.3. K nedostatočnému odôvodneniu predbežného právneho posúdenia, namietaného žalovanou, žalobkyňa iba poukázala a na závery ustálenej rozhodovacej praxe vo vzťahu k vysloveniu predbežného právneho posúdenia (napr. 2Obdo/56/2020), podľa ktorého striktné nedodržanie postupu podľa § 181 ods. 2 CSP zo strany súdu možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania. Existencia tejto vady sama o osebe však nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania.

3.4. K žalovanou namietanému právnenému titulu uplatnených nárokov, žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/27/2011, podľa ktorého, pod nezákonným rozhodnutím sa rozumie akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Právna úprava osobitne ani neupravuje, či nezákonnosť rozhodnutia musí byť výslovne konštatovaná v zrušujúcom rozhodnutí, ale podľa názoru dovolacieho súdu, pokiaľ príslušný orgán rozhodnutie zrušil, zmenil z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia, možno uzavrieť, že sa tak mohlo stať jedine z dôvodu jeho rozporu s platnými právnymi predpismi, teda z dôvodu jeho nezákonnosti. Otázkou nezákonnosti súd v konaní o náhradu škody uplatňovanú titulom nezákonného rozhodnutia nemôže riešiť ako otázku predbežnú, lebo ju už vyriešil orgán v zrušujúcom rozhodnutí. V danom prípade bola otázka nezákonnosti už vyriešená v konaní Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 7Ps/3/2014 a nemôže byť opätovne riešená v tomto konaní. Poukázala tiež na skutočnosť, že súd v konaní 11Ps/2/2006 nevykonal všetky úkony potrebné pre rozhodnutie, keďže mal možnosť žalobkyňu vypočuť a vidieť, čo však nikdy nevyužil. MUDr. F. K. v podanom znaleckom posudku nenavrhovala pozbavenie spôsobilosti na právne úkony úplne a tiež sa vyjadrila, že žalobkyňa sa môže zúčastniť súdneho konania. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 159/2012.

3.5. Poprela tvrdenie žalovanej, že rozhodnutie OS NR sp.zn. 11Ps/2/2006 nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť, ale z dôvodu, že Slovenská republika pristúpila k novým štandardom pri posudzovaní odborných otázok v danom type konania, ktoré sa premietli do CMP. Taktiež jeho námietka, že proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018 nebol podaný riadny opravný prostriedok, čím nebolo možné verifikovať jeho správnosť a súladnosť s pokynmi Krajského súdu v Nitre, nemá opodstatnenie. Žalovaná neuvádza, kto mal podať opravný prostriedok, keď záujmy štátu zastupoval prokurátor okresnej prokuratúry,, pričom sám navrhol zrušenie predmetného rozsudku. Dodala, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

3.6. K nepreukázanému vzniku nemajetkovej ujmy a majetkovej škody, ako aj k nepreukázaniu príčinnej súvislosti, namietanej žalovanou, žalobkyňa iba poukázala na svoje písomné podania, v ktorých jednoznačne uviedla, že v príčinnej súvislosti s nezákonným postupom Okresného súdu Nitra a jeho nezákonným rozhodnutím (rozsudok sp.zn. 11Ps/2/2006 z 12. 04. 2006), ktorým ju pozbavil spôsobilosti na právne úkony úplne, jej bola spôsobovaná škoda, náhrady ktorej sa teraz domáha. Zároveň jej vznikla nemajetková ujma, za ktorú žiada spravodlivé zadosťučinenie. V žalobe podrobne uviedla, ako bola obmedzená z titulu nezákonného rozhodnutia.

3.7. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., účinný od 01. 07. 2016, ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovanej podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie tak žalobcu, ako aj žalovanej nie je opodstatnené a preto napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Predmetom konania v danej veci je nárok žalobkyne na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 11Ps/2/2006 zo dňa 12. 04. 2006 bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Predmetný rozsudok bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018 s tým, že rozhodnutie vo veci 11Ps/2/2006 vôbec nemalo byť vydané, nakoľko pre jeho vydanie neboli splnené zákonné podmienky. Zrušujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20. 06. 2018. Žalobou sa domáha náhrady majetkovej škody vo výške 1 732,40 eura, ušlého zisku vo výške 33 361,58 eura, nemajetkovej ujmy za pozbavenie spôsobilosti na právne úkony v sume 32 910 eur, za pozbavenie osobnej slobody sumu 86 080 eur, za porušenie práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena celkom sumu 30 000 eur, za porušenie práva na súkromný a rodinný život celkom sumu 32 910 eur, za porušenie práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces celkom sumu 30 000 eur, spolu sumu 246 993,92 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 02. 09. 2020 do zaplatenia.

5.1. Súd prvej inštancie napadnutým medzitýmym rozsudkom rozhodol tak, že základ nároku žalobkyne uplatnený jej žalobou, je daný a žaloba, čo do jej základu je dôvodná. O výške nároku žalobkyne rozhodne v konečnom rozhodnutí. Dôvodil splnením základnej podmienky, a to existenciou nezákonného rozhodnutia (Okresného súdu Nitra sp.zn. 11Ps/2/2006 zo dňa 12. 04. 2006, ktorým bola úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony), zrušenia tohto nezákonného rozhodnutia (Okresným súdom Nové Zámky sp.zn. 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018), ktorým bolo konštatované, že podmienky na úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony žalobkyne nikdy neboli splnené a takéto rozhodnutie nikdy nemalo byť vydané a nesporene aj existenciou príčinnej súvislosti medzi vydaným nezákonným rozhodnutím a vznikom ujmy žalobkyne.

5.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnila žalovaná, ktorá v podanom odvolaní dôvodila neunesením dôkazného bremena zo strany žalobkyne, nesplnením podmienok pre náhradu škody, neunesením dôkazného bremena o preukázaní negatívnych dopadov úplného pozbavenia spôsobilosti na právne úkony na jej osobný, spoločenský, rodinný život.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd, rozhodujúc o podanom odvolaní žalovanej, po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania a konania, ktoré mu predchádzalo na súde prvej inštancie, dospel k záveru, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým medzitýmym rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 220 CSP, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, odvolací súd iba poznamenáva, že základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je absolútne, ale v záujme zabezpečenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie (napr. III. ÚS 155/2011, IV. ÚS 159/2012). Vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím základné podmienky vzniku nároku na náhradu škody ustanovuje § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to tým, že ustanovuje ako predpoklad na náhradu škody vydanie nezákonného rozhodnutia a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené na to príslušným orgánom práve z dôvodu nezákonného. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejmý (napr. II. ÚS 25/2011, IV. ÚS 159/2012). Súdna prax ďalej ustálila, že zákonnosť, či nezákonnosť rozhodnutia je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom. Rozhodnutie, ktoré bolo zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne

zisteného skutkového stavu, ako i z dôvodu vady konania, je nezákonné a za splnenia podmienok môže zakladať zodpovednosť štátu za škodu, ktorá účastníkovi vznikla. Pod nezákonným rozhodnutím sa rozumie akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom. Ak príslušný orgán rozhodnutie zrušil z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia, je možné uzavrieť, že sa tak mohlo stať jedine z dôvodu jeho rozporu splatnými právnymi predpismi, teda z dôvodu jeho nezákonnosti (IV. ÚS 159/2012, uznesenie NS SR sp.,zn. 4MCdo 20/2009).

9. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie správne aplikoval na daný prípad zákon číslo 514/2003 Z.z. a správne posudzoval zodpovednosť štátu ako zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Nebola spornou skutočnosť, že žalobkyňa bola rozhodnutím súdu (11Ps/2/2006) úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony. V dôsledku tohto rozhodnutia bola pozbavená rodičovských práv, dcéra sa jej od cudzila, nakoľko bola zverená do starostlivosti jej matke, ktorá jej bránila v stretávaní sa s dcérou, žalobkyňa bola umiestnená do ústavu medzi ľudí s vážnymi psychickými problémami a postihnutiami. V konaní, v ktorom súd rozhodoval o pozbavení jej spôsobilosti na právne úkony ju vôbec nevyočul, nerešpektoval plne závery ani znaleckého posudku, v ktorom MUDr. K. neodporučila pozbaviť žalobkyňu úplne spôsobilosti na právne úkony. Jej návrhy na vrátenie spôsobilosti boli zo strany súdu neakceptované (17Ps/8/2010, 7Ps/9/2012, 11Ps/19/2013). Až rozhodnutím súdu 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018 Okresný súd Nové Zámky zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 11Ps/2/2006-40, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18. 05. 2006 z dôvodu, že vôbec neboli splnené podmienky na jeho vydanie. Do tohto konania vstúpil prokurátor, ktorý sám poukázal, že na vydanie rozsudku o úplnom pozbavení spôsobilosti na právne úkony žalobkyne, neboli v čase rozhodovania a jeho vydania splnené zákonné podmienky a preto rozhodnutie nebolo správne. Prokurátor, ako aj súd, poukázali na obsah a závery znaleckého posudku Znaleckej organizácie FORENZA, pričom znalec tejto organizácie bol aj v konaní vypočutý.

10. Ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci jednoznačne ustanovuje pre jeho aplikáciu splnenie základnej podmienky, a to, že právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

10.1. Keďže, aj vzhľadom na závery znaleckého posudku MUDr. K., ktorá neodporučila žalobkyňu úplne zbaviť spôsobilosti na právne úkony, ale iba obmedziť jej spôsobilosť na nakladanie s finančnými prostriedkami, ako aj vzhľadom na závery znaleckého posudku organizácie FORENZA, súd v zrušujúcom rozhodnutí (7Ps/3/2014) konštatoval, že rozsudok (11Ps/2/2006), ktorým bola žalobkyňa úplne zbavená spôsobilosti na právne úkony vôbec nemal byť vydaný, napriek nesplneniu zákonných podmienok bol vydaný, je nevyhnutné konštatovať, že takýto rozsudok (11Ps/2/2006) bol vydaný v rozpore s platnou právnou úpravou a nedostatočne zisteným a vyhodnotením skutkovým stavom. Jednoznačne preto je potrebné konštatovať, že rozhodnutie 11Ps/2/2006 je nezákonným rozhodnutím súdu, ktoré bolo následne zrušené pre jeho nezákonnosť rozsudkom sp.zn. 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018.

10.2. Zrušujúce uznesenie vydal súd (Okresný súd Nové Zámky), ktorému táto právomoc bola zverená ustanovením § 249 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého, ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší. Súd rozsudok zruší aj vtedy, ak zistí, že na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli dôvody.

10.3. S poukazom na právoplatný rozsudok 7Ps/3/2014 zo dňa 22. 01. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 06. 2018 a ktorým zrušil rozsudok sp.zn. 11Ps/2/2006 s odôvodnením, že tento vôbec nemal byť vydaný a rozsudok 7Ps/3/2014 vydal súd, na vydanie ktorého mal právomoc podľa 249 CMP, je nevyhnutné konštatovať, že boli splnené podmienky uvedené v § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, t.j., že právoplatné rozhodnutie o úplnom zbavení spôsobilosti žalobkyne na právne úkony (11Ps/2/2006) bolo zrušené z dôvodu, že nemalo byť vôbec vydané a rozhodnutie bolo vydané orgánom na to príslušným (súdom). Tým je založené právo žalobkyne na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (§ 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci).

11. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, odvolací sú sa preto v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, uvedeným v napadnutom medzitémnom rozsudku a tiež je toho názoru, že nezákonným rozhodnutím, ktorým bola žalobkyňa bezdôvodne úplne zbavená spôsobilosti na právne úkony, jej mohla vzniknúť tak škoda, ako aj nemajetková ujma. Taktiež sa stotožnil so záverom, že je daná i príčinná

súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím, nakoľko ak by nezákonné rozhodnutie (11Ps/2/2006) nebolo vydané, nebola by žalobkyňa úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony, mohla by mať súkromný, rodinný, verejný a spoločenský život, aj keď možno v obmedzenej miere. Je preto nepochybné, že týmto rozhodnutím mohla žalobkyňa vzniknúť tak majetková, ako aj nemajetková ujma.

11.1. Odvolací súd iba dodáva, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť štátu, kde poškodený (žalobkyňa) nemusí preukazovať existenciu podstatných náležitostí náhrady škody. Samozrejme, v prípade nároku na náhradu majetkovej škody, je jeho povinnosťou titul, základ a výšku tejto škody preukázať, ako aj skutočnosť, že škoda mu vznikla práve existenciou nezákonného rozhodnutia orgánu štátu. Taktiež v prípade nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy je nevyhnutné preukázať súčasné naplnenie troch základných predpokladov, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy. Výška nemajetkovej ujmy sa určuje voľnou úvahou súdu s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. V danom prípade však o výške tak majetkovej škody, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy bude súd prvej inštancie rozhodovať v ďalšom konaní.

12. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie žalobcu a žalovanej vyhodnotil ako nedôvodné, odvolacie dôvody neopodstatnené a preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny, potvrdil.

13. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vysporiadať sa s podstatnými námietkami odvolateľa, uvedenými v podanom odvolaní.

13.1. Žalovaná v podanom odvolaní namieta rozhodnutie súdu medzitýmnom rozsudkom.

13.1.1. K tejto námietke odvolací súd iba poznamenáva, že je nesporné, že podľa § 212 ods. 2 CSP má spravidla súd rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Určitú výnimku z tejto zásady (povinné vyčerpanie celého predmetu konania) predstavuje úprava, uvedená v ods. 2 tohto ustanovenia. Za podmienky, že je to účelné, môže súd rozhodnúť rozsudkom najskôr o časti alebo o základe či dôvode prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje o základe uplatnenej prejednávanej veci, hovoríme o medzitýmnom rozsudku (§ 214 CSP). V danom prípade, keďže sa žalobkyňa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy, bolo účelné a efektívne rozhodnúť, či na tento nárok (bez ohľadu na jeho výšku) má daný nárok, či žaloba bola podaná dôvodne, čo do jej podstaty a základu. Zohľadniac dôvody uvedené v napadnutom medzitýmnom rozsudku, ako aj poukazujúc na dôvody uvedené v tomto rozhodnutí, odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne na náhradu škody a nemajetkovej ujmy je čo do jeho základu dôvodný. Žalovaná v podanom odvolaní poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 80/2007, v ktorom sa uvádza, že predpokladom použitia medziuzsudku je deliteľnosť predmetu konania. V danom prípade táto podmienka splnená bola, nakoľko bolo možné a účelné najskôr rozhodnúť o samotnom nároku žalobkyne a v ďalšom konaní a zaoberať jej výškou. Námietku žalovanej preto vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.

13.2. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou odvolateľky, že vo výroku absentuje presná špecifikácia vo vzťahu ku ktorému nezákonnému rozhodnutiu je daná zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú žalobkyňu.

13.2.1. K tejto námietke odvolací súd iba poznamenáva, že tak z podanej žaloby, ako aj z priebehu celého konania jednoznačne bolo jasné, že nezákonným rozhodnutím je rozhodnutie, ktorým súd úplne pozbavil žalobkyňu spôsobilosti na právne úkony (11Ps/2/2006), ktoré rozhodnutie bolo následne zrušené súdom (7Ps/3/2014).

13.3. Odvolateľka ďalej vytyka súdu prvej inštancie predbežné právne posúdenie veci, ktoré súd riadne nevykonala, t.j. nesplnil povinnosť subsumovať významné skutkové okolnosti prípadu pod konkrétne hmotnoprávne ustanovenia a neuviedol relevantný právny názor, čím neumožnil objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a nevytvoril priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície žalovanej, jej vecnú a efektívnu právnu argumentáciu.

13.3.1. Odvolací súd sa nestotožnil ani s touto námietkou žalovanej. V tejto súvislosti odvolací súd iba poukazuje už na ustálenú súdnu prax a rozhodnutia vyšších súdnych autorít, zo záverov ktorých jednoznačne vyplýva, že z povahy tejto procesnej povinnosti je zrejmé, že k zhojeniu jej prípadného nesplnenia dochádza samotným rozhodnutím súdu, v dôvodoch ktorého podľa § 220 CSP súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti

považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Náprava prípadného nesprávneho postupu súdu prvej inštancie bola daná tiež možnosťou podania odvolania ako riadneho opravného prostriedku. Bolo by neefektívne, až nezmyselné považovať prípadné nedodržanie ustanovenia § 181 ods. 2 CSP za tzv. zmätočnú vadu konania a z tohto dôvodu zrušovať rozhodnutie súdu v základnom konaní. Preto námietka absencie, resp. nedodržania ustanovenia § 181 CSP, aj keby bola dôvodná, nebola by spôsobilá mať za následok tzv. zmätočnosťnú vadu, t.j. porušenie základných zásad súdneho konania a teda porušenia práva na spravodlivý proces (rozhodnutia NS SR sp.zn. 3Cdo 236/2010, 6Cdo 417/2015, 6Cdo 17/2017). Za vadu konania preto v žiadnom prípade nemožno považovať nedodržanie podmienok konania súdom prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 CSP (uznesenie NS SR 2Cdo/145/2020 zo dňa 26. 11. 2020). Obdobný záver vychádza aj z rozhodnutí najvyššieho súdu sp.zn. 7Cdo 269/2021, 5Cdo/181/2021. Odvolací nemal dôvod odchyliť sa od tohto stanoviska vyšších súdnych autorít, preto námietku odvolateľky v danom prípade vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.

13.4. K namietanému právnemu titulu žalobou uplatnených nárokov, odvolací súd iba poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ako aj na dôvody uvedené v tomto rozhodnutí. Námietku žalovanej preto vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.

13.5. Odvolateľka ďalej v podanom odvolaní namieta nepreukázanie vzniku majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ako aj nepreukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím.

13.5.1. Odvolací súd, zaoberajúc sa touto námietkou odvolateľky, iba poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade, t.j. v prípade vydaného nezákonného rozhodnutia ide o objektívnu zodpovednosť štátu. Už iba samotná skutočnosť, že v danej veci došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, zakladá nárok žalobkyni na náhradu nemajetkovej ujmy. Je nesporné, že vydaním nezákonného rozhodnutia súdu, resp. rozhodnutia, ktoré vôbec nemalo byť vydané, žalobkyňa v dôsledku jeho realizácie (umiestnenie do zariadenia, strata súkromného, osobného života a pod.), utrpela ujmu, ktorú v prípade jeho nevydania, by vôbec neutrpela. Z tohto dôvodu je námietka žalovanej iba účelová a neopodstatnená. O náhrade škody a nemajetkovej ujmy, tiež o jej výške, bude súd prvej inštancie konať v ďalšom konaní, v ktorom žalobkyňa musí preukázať, že jej materiálna škoda nesporne vznikla a tiež musí preukázať rozsah ujmy, ktorá jej realizáciou nezákonného rozhodnutia vznikla.

13.6. V závere odvolania žalovaná namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dôvodiac, že súd sa nedostatočne vysporiadal s jej argumentami, najmä čo sa týka právneho titulu žalobou uplatnených nárokov, odôvodnenie nereflektuje procesnú obranu žalovanej, neposkytuje odpovede na žalovanou namietané otázky smerujúce k prijatiu opačného záveru.

13.6.1. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na stálu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v danom prípade konkrétne na rozhodnutie sp.zn. 3Cdo 118/2016, v ktorom dovolací súd uviedol, že: „nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“), nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ OSP.“. Obdobne argumentoval ústavný súd v uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 a tiež v uznesení z 26. augusta 2015 sp. zn. I. ÚS 364/2015. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016.

13.6.2. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny

systém” (pozri R. proti K. rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (K. proti K., rozsudok z roku 2003).“

13.6.3. Uvedené stanovisko sa vzťahuje aj vady konania pred súdom prvej inštancie, na ktoré odvolací súd musí prihliadať aj bez návrhu. Civilný sporový poriadok, upravuje odvolací dôvod, odňatie možnosti konať pred súdom v ustanovení § 365 ods.1 písm. b/ CSP, a po jeho zistení umožňuje odvolaciemu súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP napadnuté rozhodnutie zrušiť. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v danej veci však nezistil žalovanou namietanú vadu konania, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahovalo náležitosti § 220 ods. 2 CSP, obsahovalo dôvody a úvahy, na základe ktorých v danej veci rozhodol. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku podrobne zaoberal splnením podmienok pre náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, zaoberal sa existenciou a teda samotným nezákonným rozhodnutím, vyhodnotil existenciu škody, ako aj existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím súdu a vznikom škody, či nemajetkovej ujmy žalovanej. Námietku žalovanej, týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia a následného odňatia možnosti strane sporu konať pred súdom, vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

13.4. Žalovaná v podanom odvolaní namieta tiež právomoc súdu prvej inštancie posúdiť, resp. konštatovať porušenie základných práv a slobôd žalobkyne v konaní o náhradu škody. K posúdeniu porušenia základných práv a slobôd by mohol pristúpiť iba Ústavný súd Slovenskej republiky. S touto námietkou sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal.

13.4.1. K tejto námietke odvolací súd iba poznamenáva, že už samotný právny predpis, ktorým je zákon číslo 514/2003 Z.z. zaviedol objektívnu zodpovednosť štátu za vydanie nezákonného rozhodnutia, nezákonného zatknutia, zadržania alebo iného pozbavenia osobnej slobody, rozhodnutia o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom (§ 3 citovaného zákona), v dôsledku ktorých porušenie muselo dôjsť tiež k porušeniu základných práv upravených Ústavou SR. Námietka odvolateľky preto dôvodná nie je a odvolací súd ju vyhodnotil ako účelovú.

13.5. Odvolateľka tiež v podanom odvolaní vytyka súdu prvej inštancie, že v rozsudku opomenul zaoberať sa aj skutočnosťou, že žalobkyňa súd rozsudkom sp.zn. 11Ps/2/2006 ustanovil opatrovníka a ak by aj došlo k narušeniu takých aspektov, aké žalobkyňa uvádzala vo vyjadreniach, titulom jej nároku by bol práve rozsudok OS NR 11Ps/2/2006, tak osobou zodpovednou by bol nepochybne opatrovník a nie žalovaná.

13.5.1. Odvolací súd túto námietku odvolateľky vyhodnotil úplne za bezpredmetnú a irelevantnú, nakoľko súdom ustanovený opatrovník nemôže niesť zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, ktoré vydal súd.

14. Odvolací súd o náhrade trov konania nerozhodoval, nakoľko konanie ukončené nie je, súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní rozhodovať o výške nároku žalobkyne a zároveň rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

15. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c)

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).